

नैसर्गिक लुकसाठी लिपस्टिकऐवजी या गोष्टी वापरून पहा

लिप क्रेयॉन

जर तुम्हाला तुमचे ओठ गुळगुळीत करायचे असतील तर लिपस्टिकऐवजी लिप क्रेयॉनचा वापर करा. लिप क्रेयॉन लावण्याची फॅशन झपाट्याने वाढत आहे. या काजळ्या पेन्सिलसारख्या असतात, त्यांना धारदार करत राहा आणि लावत राहा. मॅट आणि ग्लॉस लिप क्रेयॉन्सच्या सहाय्याने तुम्ही तुमचे ओठ नैसर्गिक बनवू शकता. हे ओठांना मॉइश्चरायझ करतात.

लिप लाइनर

लिपस्टिक लावण्यापूर्वी लिप लायनर वापरण्याची खात्री करा, त्याचा रंग तुमच्या लिपस्टिकच्या रंगासारखा असावा. जर तो अचूक जुळणारा रंग नसेल, तर तो असा असावा की तो त्याच्यापेक्षा वेगळा दिसत नाही. ओठांच्या आउटलाइनवर लिप पेन्सिल लावा, लिप पेन्सिलने लिपस्टिक भरा, यामुळे लिपस्टिक जास्त काळ टिकून राहते. यानंतर ब्रशने ओठांवर लिपस्टिक नीट पसरवा.

लीप बाम

लिप बाम ओठांच्या पृष्ठभागावर एक थर तयार करतो, ज्यामुळे ओलावा बंद होतो आणि ओठ मऊ राहतात. लिप बाममध्ये असलेले मेण, पॅराफिन, लॅनोलिन इत्यादी ओठांना कोरडे ठेवतात आणि ते क्रस्ट होत नाहीत. तसेच चेहरा फ्रेश दिसतो. तुमच्या आवडीनुसार तुम्हाला शोभेल अशा शेडचे लिप बाम तुम्ही निवडू शकता.

लिप ग्लॉस

ओठ चमकदार आणि रंगीबेरंगी किंवा नैसर्गिक दिसण्यासाठी लिप ग्लॉस हा एक चांगला पर्याय आहे. लिप ग्लॉस तुमच्या ओठांना मऊ आणि लवचिक तर ठेवतेच शिवाय एक सुंदर लुकही देते. लिपस्टिकप्रमाणे ते मेण, तेल आणि रंगद्रव्यांच्या मिश्रणाने बनलेले असतात. पातळ ओठांसाठी लिपग्लॉस खूप चांगले आहे. हे ओठांवर एक चमकदार थर तयार करते, ज्यामुळे ओठ अधिक मोकळे आणि भरलेले दिसतात.

साबुदाण्याच्या फेसपॅकचे फायदे

साबुदाणा जेवढे पोटासाठी फायदेशीर आहे तेवढेच सौंदर्याच्या दृष्टीने देखील फायदेशीर आहे. साबुदाण्याची पेस्ट बनवून आपण चेहऱ्यावर लावल्याने चेहऱ्यावर चकाकी येते. हे पॅक बनवायला देखील सोपे आहे. चला जाणून घेऊ या बनवायची कृती आणि फायदे.

साबुदाण्यात व्हिटॅमिन बी ६, स्टार्च, आयर्न, केल्वियम, कॉपर, सेलेनियम, सोडियम तत्व आढळतात याची पेस्ट बनवून लावल्याने चेहऱ्यावरील डाग नाहीसे होतात. हे फेस पॅक चेहऱ्यावर लावून १५ मिनिट ठेवा नंतर पाण्याने धुवून घ्या. त्वचेची चमक पुन्हा मिळेल.

साबुदाण्याचे फेसपॅक बनविण्यासाठी एका भांड्यात साबुदाणा घ्या त्यात लिंबाचा रस मिसळा. गॅसवर गरम करण्यासाठी ठेवा. मिश्रण शिजल्यावर गॅस बंद करून घा. थंड झाल्यावर मिक्समध्ये वाटून घ्या. त्यात ब्राउन शुगर आणि लिंबू, मुलतानी माती मिसळा. फेसपॅक तयार आहे.

फायदे-

- * हे फेसपॅक लावल्याने त्वचा मऊ आणि कोवळी होते.
- * कोरडी त्वचेसाठी साबुदाण्याचे फेसपॅक फायदेशीर आहे.
- * मुरुमांच्या समस्यांपासून आराम मिळतो.
- * त्वचा एक्सफॉलिएट करतो.

सुंदर त्वचेसाठी साजूक तुपाचे घरगुती उपाय

तुपाचा वापर केवळ जेवणातच नाही तर आरोग्य आणि सौंदर्यासाठीही केला जातो. तूप वापरून तुम्ही कायम तरुण राहू शकता. तूप तुमचे आरोग्य आणि सौंदर्य कसे वाढवू शकते ते जाणून घेऊया. चला जाणून घेऊया शुद्ध तुपाचे १० सोपे घरगुती उपाय.

- १. तूपाची क्रीम:** तुम्ही तुमच्या चेहऱ्यावर बाजारातून आलेली मॉइश्चरायझिंग क्रीम वापरता, पण आता देशी तुपाने घरी बनवलेले मॉइश्चरायझिंग क्रीम वापरून पहा. यासाठी एका भांड्यात एक कप तूप टाका आणि त्यात ५ चमचे थंड पाणी घालून चांगले मिक्स करा. सतत ढवळत राहा आणि वितळून घ्या. तूप चांगले वितळलेपर्यंत ही प्रक्रिया करा. यानंतर ते चेहऱ्यावर लावा.
- २. चेहऱ्यावरील डाग दूर करा:** एका मोठ्या भांड्यात १०० ग्रॅम साजूक तूप घेऊन त्यात पाणी घालून हलक्या हाताने फेणून घ्या आणि पाणी फेकून घ्या. अशा रीतीने तूप अनेक वेळा धुवून वाडगा थोडावेळ वाकवून ठेवा, जेणेकरून जास्तीचे पाणीही बाहेर निघेल. आता या तुपात थोडे कापूर चांगले मिसळा आणि एका मोठ्या तोंडाच्या काचेच्या बाटलीत हे तूप भरून ठेवा, त्वचेच्या आजारांवर जसे की फोड येणे, खाज येणे या आजारांवर हे एक उत्तम औषध म्हणून काम करेल. डाग, पिंपल्स आणि काळी वर्तुळे इत्यादी सर्व दूर होतात.
- ३. तुपाने चेहऱ्याचा मसाज:** त्वचेचा कोरडेपणा कमी करण्यासाठी चेहऱ्याला तुपाने मसाज केल्यास चेहऱ्याचा हरवलेला ओलावा परत मिळण्यास मदत होते. एवढेच नाही तर डोक्याला तुपाने मसाज करणे केसांसाठी

खूप फायदेशीर मानले जाते. तुपाने डोक्याला मसाज केल्याने केस दाट आणि चमकदार होण्यास मदत होते.

- ४. नाभीला तूप लावा:** नाभीवर तूप लावल्याने पोटातील आग शांत होते आणि अनेक प्रकारच्या आजारांवर फायदेशीर ठरते. यामुळे डोळ्यांना आणि केसांना फायदा होतो. शरीराची कंपन, गुडघे आणि सांधेदुखीवरही हे फायदेशीर आहे. यामुळे चेहऱ्यावरील ग्लो वाढते आणि ओठ मुलायम होतात.
- ५. दृष्टी वाढवण्यासाठी उपयुक्त :** डॉक्टरांच्या सल्ल्यानुसार शुद्ध देशी तुपाचा एक थेंब डोळ्यांमध्ये टाकल्याने जळजळ, वेदना इत्यादी दूर होतात आणि दृष्टी वाढते.
- ६. तुपाने शरीरावर मसाज करा:** संपूर्ण शरीराला तुपाने मसाज केल्याने शरीरातील नसा मजबूत होतात आणि शरीराच्या आत आणि बाहेरील सूज मध्ये देखील आराम मिळतो. यामुळे शरीराचा थकवाही दूर होतो आणि चांगली झोप लागते. कोरड्या त्वचेला ओलावा देण्यासाठीही तुपाची मसाज प्रभावी आहे.
- ७. ओठ मऊ आणि गुळगुळीत होतील:** देशी तूप सतत ओठांवर लावल्यास तडक्यांची तसेच भेगा पडण्याची समस्या दूर होते. याने काळेपणा नाहीसा होऊन ओठ मऊ व गुलाबी होतात.
- ८. डोळ्यांखालील काळी वर्तुळे:** डोळ्यांखालील काळी वर्तुळे दूर करण्यासाठी रोज रात्री सतत साजूक

तूप लावा, काही दिवसातच ती दूर होतील.

- ९. सुरकुत्या आणि फ्रिक्ल्स:** हे लावल्याने चेहऱ्यावरील सुरकुत्या आणि फ्रिक्ल्स हलक्या होऊ लागतात आणि हळूहळू त्वचा घट्ट होते.
- १०. केस मजबूत आणि काळे होतात:** साजूक तूप लावल्याने टाळवरील कोरडेपणा आणि कोंडा दूर होतो आणि केस मजबूत होतात. हे अकाली केसांना पांढरे होण्यापासून प्रतिबंध करते.

गुंतलेले आणि फ्रिजी केसांना मऊ करण्यासाठी हे ३ हेअर मास्क वापरा

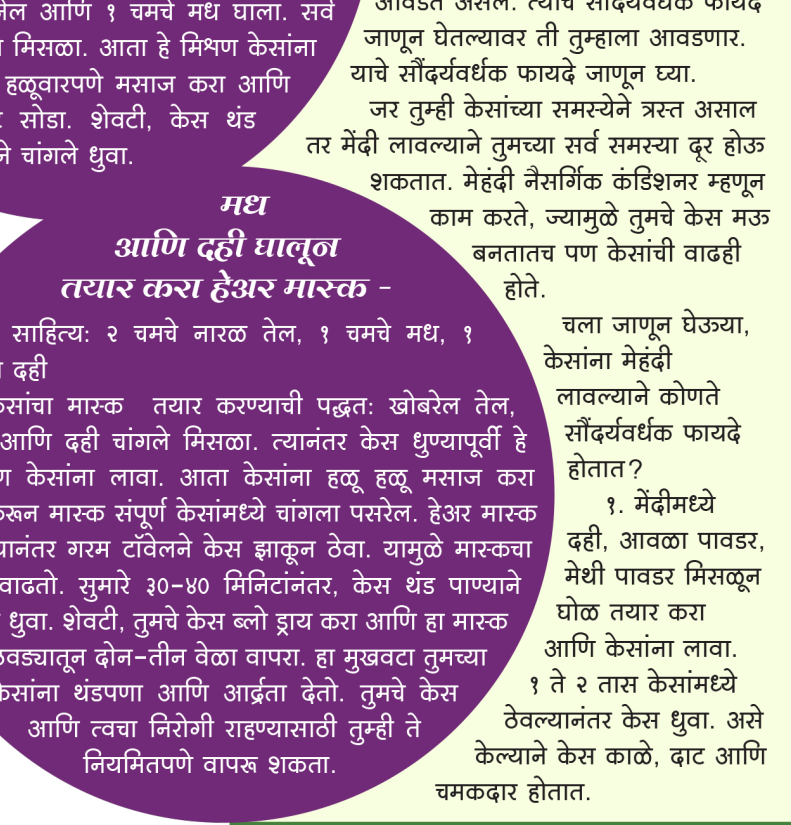
फ्रिजी केस असणे ही केसांची अशी स्थिती आहे ज्यामुळे केस कोरडे आणि निजीव दिसतात. केस नेहमीच कोरडे राहतात आणि केस नीटनेटके करायला कठिन जाते. या फ्रिजी केसांचे अनेक कारणे असू शकतात. जसे की प्रोटीन ची कमतरता, चुकीचे रासायनिक उत्पादक वापरणे हेअर टॅम्पिकलायझिंग टूल्सचा किफायतशीर वापर किंवा केसांची काळजी न घेणे. या सर्व परिस्थितीमुळे केसांचे पोषण नष्ट होऊन केस निजीव राहतात. आज या लेखात आम्ही तुम्हाला अशाच ३ हेअर मास्कबद्दल सांगणार आहोत, जे घरी सहज तयार करता येतात.

नारळ तेल आणि कोरफड जेल हेअर मास्क -

कुरळे केसांसाठी हेअर मास्क तयार करण्यासाठी तुम्ही हे घटक वापरू शकता- साहित्य: नारळ तेल, आल्याचा रस, कोरफड जेल, मध, दही

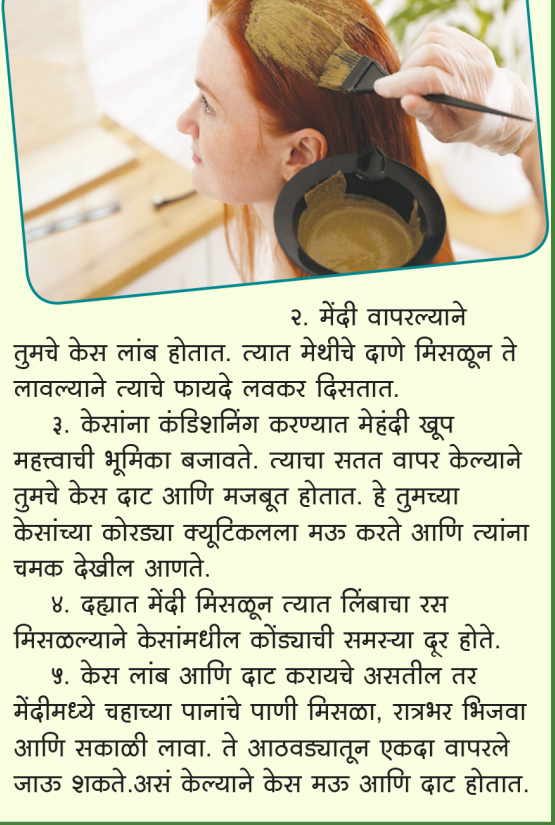
कुरळे केसांसाठी हेअर मास्क बनवण्याची पद्धत: हा मुखवटा तुमचे केस फ्रीज फ्री करतो आणि त्यांना चमकदार बनवतो. एका भांड्यात २ चमचे खोबरेल तेल, १ चमचे आल्याचा रस, २ चमचे एलोवेरा जेल आणि १ चमचे मध घाला. सर्व साहित्य चांगले मिसळा. आता हे मिश्रण केसांना नीट लावा. हळूवारपणे मसाज करा आणि ३० मिनिटे सोडा. शेवटी, केस थंड पाण्याने चांगले धुवा.

मध आणि दही घालून तयार करा हेअर मास्क -

साहित्य: २ चमचे नारळ तेल, १ चमचे मध, १ चमचा दही

केसांचा मास्क तयार करण्याची पद्धत: खोबरेल तेल, मध आणि दही चांगले मिसळा. त्यानंतर केस धुण्यापूर्वी हे मिश्रण केसांना लावा. आता केसांना हळू हळू मसाज करा जेणेकरून मास्क संपूर्ण केसांमध्ये चांगला पसरेल. हेअर मास्क लावल्यानंतर गरम टॉवेलने केस झाकून ठेवा. यामुळे मास्कचा प्रभाव वाढतो. सुमारे ३०-४० मिनिटांनंतर, केस थंड पाण्याने चांगले धुवा. शेवटी, तुमचे केस ब्लो ड्राय करा आणि हा मास्क आठवड्यातून दोन-तीन वेळा वापरा. हा मुखवटा तुमच्या केसांना थंडपणा आणि आर्द्रता देतो. तुमचे केस आणि त्वचा निरोगी राहण्यासाठी तुम्ही ते नियमितपणे वापरू शकता.

अंडी आणि ऑलिव्ह ऑईल हेअर मास्क-

साहित्य: ऑलिव्ह तेल, अंडी आणि तेल

केसांचा मास्क तयार करण्याची पद्धत: एका भांड्यात एक चमचा ऑलिव्ह ऑईल टाका आणि एक अंडे फोडून त्यात मिसळा. हे मिश्रण केसांना लावा आणि ३० मिनिटे ठेवा. नंतर केस धुवा. या हेअर मास्कमुळे केस मऊ होतात.

केसांना मेंदी लावण्याचे ५ सौंदर्यवर्धक फायदे

तुम्हाला हातावर मेंदी लावणे नक्कीच आवडत असेल. त्याचे सौंदर्यवर्धक फायदे जाणून घेतल्यावर ती तुम्हाला आवडणार. याचे सौंदर्यवर्धक फायदे जाणून घ्या.

जर तुम्ही केसांच्या समस्यांने त्रस्त असाल तर मेंदी लावल्याने तुमच्या सर्व समस्या दूर होऊ शकतात. मेंदी नैसर्गिक कंडिशनर म्हणून काम करते, ज्यामुळे तुमचे केस मऊ बनतातच पण केसांची वाढही होते.

- चला जाणून घेऊया, केसांना मेंदी लावल्याने कोणते सौंदर्यवर्धक फायदे होतात?
- मेंदीमध्ये दही, आवळा पावडर, मेथी पावडर मिसळून घोल तयार करा आणि केसांना लावा. १ ते २ तास केसांमध्ये ठेवल्यानंतर केस धुवा. असे केल्याने केस काळे, दाट आणि चमकदार होतात.
- मेंदी वापरल्याने तुमचे केस लांब होतात. त्यात मेथीचे दाणे मिसळून ते लावल्याने त्याचे फायदे लवकर दिसतात.
- केसांना कंडिशनिंग करण्यात मेंदी खूप महत्त्वाची भूमिका बजावते. त्याचा सतत वापर केल्याने तुमचे केस दाट आणि मजबूत होतात. हे तुमच्या केसांच्या कोरड्या क्यूटिकलला मऊ करते आणि त्यांना चमक देखील आणते.
- दह्यात मेंदी मिसळून त्यात लिंबाचा रस मिसळल्याने केसांमधील कोंड्याची समस्या दूर होते.
- केस लांब आणि दाट करायचे असतील तर मेंदीमध्ये चहाच्या पानांचे पाणी मिसळा, रात्रभर भिजवा आणि सकाळी लावा. ते आठवड्यातून एकदा वापरले जाऊ शकते.असं केल्याने केस मऊ आणि दाट होतात.

संपादकीय

मराठीजनांनो आता तरी जागे व्हा!

संपादक दिपक मोरेश्वर नाईक

‘माझी माय मराठी डोक्यावर रत्नजडित मुकुट आणि अंगावर फाटकी वस्त्रे लेवून मंत्रालयाच्या दारात उभी आहे’, असे कुसुमाग्रज म्हणजेच वि. वा. शिरवाडकर म्हणाले होते. तो संदर्भ राजभाषेचा होता. मराठी राजभाषा झाली. एवढेच नव्हे आता मराठीला अभिजात भाषेचा दर्जाही मिळाला. मात्र, तीन महिन्यांतील काही घटना पाहिल्या तर महाराष्ट्रातच मराठी भाषेसोबत माणसाची लक्तेर टांगण्याची हिंमत वाढताना दिसत आहे. ते थोपवण्यासाठी वेळीच जागे व्हायला हवे.

नवीन वर्ष उजाडले आणि तीन दिवसांतील बातम्यांनी मराठी मन अस्वस्थ झाले. पहिली बातमी मुंब्यामधील. २ जानेवारी २०२५ ची घटना. अनेक वर्षे महाराष्ट्रात राहणाऱ्या फळविक्रेत्याला एका मराठी युवकाने मराठीत बोलण्यास सांगितले म्हणून त्याला घेरण्यात आले. त्याने मराठी बोलण्याची सक्ती केली म्हणून त्याला माफी मागण्यास भाग पाडण्यात आले. हे कमी म्हणून की काय याचा व्हिडीओ व्हायरल करण्यात आला.

हेही कमी म्हणून की काय या प्रकरणाची तक्रार करण्यासाठी हा तरुण जेव्हा मुंब्रा पोलीस ठाण्यात गेला, तेव्हा त्याला पोलिसांनी चार तास बसवून ठेवले, इतकेच नाही तर त्याला सोडवण्यासाठी गेलेल्या त्याच्या आईलासुद्धा पोलिसांनी ठाण्यात बसवून ठेवल्याचे तरुणाने माध्यमांना सांगितले. अखेर त्या मुलाने मनसेची मदत मागितली. दुसरी घटना ३ जानेवारीची आहे. पुण्यातील वाकडेवाडीमधील एअरटेलच्या कार्यालयात टीमलीडर शाहबाज अहमदने मराठी

कर्मचाऱ्यांना कार्यालयात हिंदीतच बोलण्याची सक्ती केली.

शिवाय त्यांचा तीन महिन्यांचा पगारही रखडवून ठेवला होता. अखेर मनसेने त्यांचा इंगा दाखवल्यावर सर्व सुरळीत झाले. तिसरी घटना ४ जानेवारी रोजी घडली. मुंबईतील मरिन लाईन्समधील एक व्यापारी मराठी मुले सूट होत नाहीत, असे सांगत मराठी युवकांना नोकरी नाकारत होता. अखेर शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाच्या पदाधिकाऱ्यांनी दड्ड्या दिल्यानंतर तो सरळ झाला. मराठी मुले सूट होत नाहीत तर महाराष्ट्रातून बाहेर जाऊन धंदे करा असे सुनावल्यावर तो नरमला.

महाराष्ट्रात येऊन मराठी माणसाला नाकारणे आणि मराठी भाषेचा अन्व्हेर करणे, ही फॅशन बनली आहे. अशा घटना घडल्या की कथित राष्ट्रीय मीडिया चूप बसतो आणि एखाद्या परप्रांतीयावर हल्ला झाला असे दाखवले जाते, बिंबवले जाते की जणू महाराष्ट्रात परप्रांतीयांवर अन्याय, अत्याचार होत आहेत. राज्यातील विधानसभेचा निकाल लागल्यानंतरची ही घटना आहे. ३ डिसेंबर २०२४ रोजीची. मुंबईच्या गिरगावमधील एका व्यापाऱ्याने मराठी ग्राहकाकडे मारवाडीत बोल असा हट्ट धरला होता.

त्या ग्राहकाने ही तक्रार मनसेच्या पदाधिकाऱ्यांना सांगितली. त्यावर संतप्त झालेल्या मनसैनिकांनी मनसे स्टॉईलने उत्तर दिल्यावर तो सरळ झाला. प्रश्न कुठल्या भाषेत बोल हा नाहीच तर तुम्ही मराठी का नाकारता हा आहे. मराठी ही महाराष्ट्राची मातृभाषा, राज्यभाषा आहे. असे असताना मराठी भाषा नको, अशी बोलण्याची यांची हिंमत होतेच कशी? यासाठी नोव्हेंबर २०२४ मधील पश्चिम रेल्वेतील एका तिकीट तपासनीसाचे (टीसी) उदाहरण एकदम चपखल आहे. या तिकीट तपासनीसाने एका मराठी दाम्पत्याला हिंदीत बोलण्याची सक्ती केली होती.

शिवाय रेल्वेत मराठी बोलणारा नाही, असेही या टीसीने त्यांच्याकडून लिहून घेतले होते. हा व्हिडीओ व्हायरल झाल्यानंतर

याबाबत मराठी एकीकरण समितीने निषेध करून नालासोपारा स्टेशनमध्ये ठिय्या आंदोलन केले. त्यानंतर त्या टीसीला निलंबित करण्यात आले. अशी हिंमत या टीसीने दक्षिण भारतातील एखाद्या राज्यात केली असती का? मग ही मंडळी महाराष्ट्रात मराठी भाषेला नाकारून हिंदीची सक्ती कशी करू शकतात, याचे उत्तर मिळायला हवे. या सर्वांची परिसीमा झाली ती १८ डिसेंबर २०२४ रोजी. ‘तुम्ही मराठी माणसं घाण आहात, मटण मच्छी खाता’ असे म्हणत राज्य सरकारचा कर्मचारी असलेला अखिलेश शुक्ला याने गुंडांना बोलावून देशमुख या मराठी शेर्जायाला मारहाण केली. कल्याण पश्चिमेकडील योगीधाम परिसरातील अजमेरा हाईट्स इमारतीतील ही घटना आहे. याला निलंबित केल्याची घोषणा मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी नागपूर अधिवेशनात केली. हा अधिकारी चक्क त्याच्या गाडीवर अंबर दिवा लावून हिंडायचा. ही बाब पोलिसांच्या कधी नजरेस कशी आली नाही, हे मोठे कोडेच आहे.

ही घटना ताजी असताना कल्याणमध्येच २२ डिसेंबर रोजी आणखी एक अशीच घटना घडली. मराठी कुटुंबातील अल्पवयीन मुलीशी अश्लील चाळे केल्याचा जाब विचारण्यास गेलेल्या कुटुंबास

उत्तम पांडे आणि त्याच्या पत्नीने जबर मारहाण केली. या मारहाणीत मराठी तरुण जखमी झाला असून त्याच्या पत्नीला व आईलाही मारहाण करण्यात आली आहे. या घटनांचे व्हिडीओ काढले जातात, व्हायरल केले जातात.

ही घटना उलटी घडली असती तर कथित राष्ट्रीय माध्यमांनी महाराष्ट्राला झोडपून काढले असते, राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाने लक्ष घातले असते. पण मराठी माणसाबाबत झाल्यानंतर सगळ्यांची चिडीचूप होती आणि आहे. यानंतरही राज्यातील राष्ट्रीय पक्षांचे नेते गप्प होते. सप्टेंबर २०२३ मध्ये मुलुंडमधील घटना एकदम भयानक होती. तुप्ती देवरूखकर यांना मुलुंड पश्चिमेकडील शिवसदन सोसायटीत ऑफिससाठी जागा तिथल्या गुजराती सेक्रेटरीने नाकारली होती. शिवाय मराठी माणसांना घरे देणार नाही, असेही छाती फुगवून म्हटले होते. तुप्ती देवरूखकर यांचा व्हिडीओ सोशल मीडियावर व्हायरल झाल्यानंतर मुलुंडमधील मनसेच्या कार्यकर्त्यांनी त्या व्यक्तीला कडक शब्दांत जाब विचारला. त्या व्यक्तीचे वय पाहून त्याला समज देण्यात आली. त्यानंतर माझी चूक झाली, मी मराठी माणसाची माफी मागतो, असे म्हणत त्या व्यक्तीने या प्रकरणावर पडदा टाकला. अशा घटना वारंवार घडत आहेत. मराठी माणूस आणि मराठी भाषेला वारंवार नाकारले जात असल्याचे दिसत आहे. मराठीला सतत डिवचण्याचा प्रयत्न केला जात आहे. हे सर्व का होते, याचा सर्वांनीच विचार करायला हवा. मराठी माणसांवर संकट आले की त्यांची धाव ठाकरेची शिवसेना आणि मनसेकडे असते. ही बाब सर्व घटनांवरून प्रकर्षाने जाणवते. परराज्यातून महाराष्ट्रात येऊन वर्षानुवर्षे वास्तव्य करूनही मराठी भाषा येऊ नये किंवा शिकण्याचा प्रयत्न करू नये ही नक्कीच लाजिरवाणी बाब आहे. दक्षिणेकडील राज्यात गेल्यानंतर काही आठवड्यांनंतर तुम्हाला ती भाषा बोलता आली पाहिजे, समजली पाहिजे असे गुहीत व्हावे जाते. किंबहुना, ती भाषा शिकल्याशिवाय पर्याय नसतो. जी मंडळी महाराष्ट्रात येऊन महाराष्ट्राच्या राजधानीत आणि सांस्कृतिक राजधानीत मराठीचा धडधडीत अपमान करत असतील त्यांना सरकारने तंबी घायला हवी.

कुणीही कुठेही जाऊ शकतो, याचा अर्थ दुसऱ्या राज्यात जाऊन त्यांच्यावर हल्ला करणे, त्यांच्या भाषेवर अतिक्रमण करणे आणि स्वतःचीच भाषा बोलायला लावणे असा होत नाही. राज्यात आणि केंद्रात भाजपची सत्ता आहे. त्यांची उत्तरेकडील राज्यांमध्ये सत्ता असली तरी महाराष्ट्राच्या हितासाठी राज्याच्या मुख्यमंत्र्यांनी संबंधित मुख्यमंत्र्यांना याची जाणीव करून देणे गरजेचे आहे. केवळ मतांसाठी त्यांच्यासमोर लाळघोटेपणा करू नका, असे सांगण्याची वेळ आता आली आहे.

महाराष्ट्रातील दारिद्र्य निर्मूलनाचे आव्हान

‘शाश्वत विकास ध्येया’पैकी दारिद्र्य निर्मूलन हे महत्त्वाचे ध्येय. राज्यातील विकासाची चर्चा विभागीय असमतोलावर घुटमळते, पण दारिद्र्य निर्मूलनाशी संबंधित आकडेवारी सांगते की, आता विभाग वा जिल्ह्याएवजी एकेका गावावर लक्ष द्यावे लागेल...

नवनिर्वाचित शासनाच्या कार्यकाळस नुकतीच सुरुवात झालेली आहे. एक ट्रिलियन डॉलरची अर्थव्यवस्था निर्माण करण्यासाठीच्या आर्थिक विकासाचे अनुरूप प्रारूप राबविण्यास शासन कटिबद्ध आहे. ‘महाराष्ट्र आता थांबणार नाही’ असा विश्वास देणाऱ्या नवीन नेतृत्वामुळे रोजगार निर्मिती, आर्थिक औद्योगिक विकास/कृषी विकास या विकासातील प्रमुख आव्हानांची परिपूर्ती पंच वर्षांच्या कालावधीत करण्याचे लक्ष्य नवीन शासन गाढू शकेल, या आशावादाची वास्तवाशी सांगड घालणे अपरिहार्य ठरते. पंतप्रधानांच्या आर्थिक सल्लागार परिषदेने अलीकडेच ‘भारतातील राज्यांची सापेक्ष कामगिरी १९६०-६१ ते २०२३-२४’ हा अहवाल पसिद्ध केला. त्यात विविध राज्यांच्या आर्थिक वाटचालीचे सखोल विश्लेषण आहे. या अहवालानुसार महाराष्ट्राचा भारताच्या सकल राष्ट्रीय उत्पन्नातील (जीडीपी) सापेक्ष वाटा ऐतिहासिकदृष्ट्या २५ टक्क्यांपेक्षा किंचित कमी झाला असला तरी तो १३.३ टक्के असून महाराष्ट्र हा भारतातील सर्वांत मोठा जीडीपी योगदानकर्ता आहे. गुजरात आणि महाराष्ट्राने १९६० पासून सातत्याने उच्च दरडोई उत्पन्न (जीडीपी पर कॅपिट) राखले आहे, जे राष्ट्रीय सरासरीच्या अनुक्रमे १६०.७ टक्के आणि १५०.७ टक्के आहे. तसेच गुजरात आणि महाराष्ट्राने वस्त्रोद्योग, रसायने आणि अभियांत्रिकी यांसारख्या विविध क्षेत्रांमध्ये उत्पादनासाठी मजबूत आधारभूत संरचना तयार केली आहे. या राज्यात गुंतवणुकीसाठी अनुकूल वातावरणामुळे देशांतर्गत तसेच परदेशी गुंतवणूक मोठ्या प्रमाणात आकर्षित झाली आहे. भारतातील शाश्वत विकास उद्दिष्टांच्या परिपूर्तीही महाराष्ट्राची कामगिरी प्रशंसनीय आहे. ‘निती आयोग’ने जुलै २०२४ ला यंदाचा शाश्वत विकास लक्ष्य (यापुढे ‘एसडीजी’) निर्देशांक सादर केला. त्यानुसार महाराष्ट्राचा राष्ट्रीय गुणक २०२३-२४ मध्ये ६९ वर पोहोचला आहे. संयुक्त राष्ट्रांत मग्न झालेल्या एकंदर १७ ‘एसडीजी’च्या पूर्तीसाठी सर्वोच्च कामगिरी करणाऱ्या राज्यांचा आढावा घेताना निती आयोगाने, ध्येय क्रमांक ७ (परवडणारी आणि स्वच्छ ऊर्जा) आणि ध्येय क्रमांक ११ (शाश्वत, सर्वसमावेशक आणि सुरक्षित शहरे) यांसाठी महाराष्ट्राचा विशेषत्वाने उल्लेख केलेला आहे. पर्यावरणीय शाश्वततेला चालना देण्यासाठी सौर आणि पवनऊर्जा उभारणीत महाराष्ट्राची प्रगती लक्षणीय आहे. शाश्वत शेती पद्धतीच्या उद्देशाने जलयुक्त शिवार अभियानासारख्या नावीन्यपूर्ण उपक्रमांत महाराष्ट्राचे योगदान प्रशंसनीय असून हा उपक्रम ‘एसडीजी’ ध्येय क्र. ६ मध्ये प्रगती दर्शवतो. मात्र संपूर्ण दारिद्र्य निर्मूलनाच्या (शून्य दारिद्र्य) बाबतीत निती आयोगाच्या अहवालात फक्त तमिळनाडूचाच उल्लेख आढळतो. त्याआधी निती आयोगानेच जुलै २०२३ मध्ये बहुआयामी दारिद्र्यासंदर्भात (मल्टिडायमेंशनल पॉव्हेर्टी इंडेक्स- ‘एमपीआय’) एक अहवाल प्रसिद्ध केला; त्यात भारतातील सर्व राज्यांसाठी ‘एमपीआय’चे अनुमान केले आहे. काळच्या प्रत्येक उंबरठ्यावर आपले पुरोगामित्व व आधुनिकत्व सिद्ध करून शाश्वत विकासाच्या वाटेवर दमदार पावले टाकणाऱ्या महाराष्ट्राने ‘एमपीआय’ निर्मूलनातही प्रशंसनीय प्रगती केलेली आढळते. अहवालानुसार बहुआयामी दारिद्र्यातील लोकसंख्येचे शिरगणतीनुसार प्रमाण (हेड काउंट रेश्यो) महाराष्ट्रात २०१५-१६मधील १४.८० टक्क्यांवरून २०१९-२१ पर्यंत ७.८१ टक्क्यांवर आले. दारिद्र्याची तीव्रताही ४३.७६ वरून ४९.७७ टक्क्यांपर्यंत आलेली दिसते. एमपीआयच्या मूल्यात ०.०६५ (२०१५-१६) वरून ०.०३३ (२०१९-२१) पर्यंत (निम्मायते) घट झालेली दिसून येते. महाराष्ट्राच्या ग्रामीण भागातही बहुआयामी दारिद्र्य निर्मूलनात निती आयोगाच्या अहवालानुसार लक्षणीय प्रगती दिसते. ग्रामीण महाराष्ट्राच्या एमपीआय मूल्यात ०.१०० वरून ०.०७७ (२०१५-१६ ते २०१९-२१) पर्यंत ऱ्हास झालेला प्रत्ययास येतो. तर

शिरगणतीनुसार दारिद्र्यातील लोकसंख्येच्या प्रमाणात (हेड काउंट रेश्यो) वरील कालावधीत २२.७४ टक्क्यांवरून ११.४९ टक्क्यांपर्यंत घट झालेली दिसते. दारिद्र्याच्या तीव्रतेत ४३.९८ टक्क्यांवरून ४१.९४ टक्क्यांपर्यंत आकुंचन झालेले दिसते. महाराष्ट्राच्या शहरी बहुआयामी दारिद्र्यातील झालेली घटही गौरवास्पद आहे. शहरासाठी अनुमानित केलेल्या ‘एमपीआय’चे मूल्य ०.०२४ वरून ०.०९३ पर्यंत (२०१५-१६ ते २०१९-२१) कमी झालेले आढळते. शिरगणतीनुसार दारिद्र्यातील लोकसंख्येत ४.५४ वरून ३.०७ पर्यंत तर दारिद्र्याच्या तीव्रतेच्या प्रमाणात ४२.६९ टक्क्यांवरून ४०.९६ टक्क्यांपर्यंत घट झालेली दिसते. या सांख्यिकी माहितीवरून, महाराष्ट्राचा तमिळनाडू राज्याप्रमाणे ‘शून्य दारिद्र्य’ ध्येयपूर्तीत भारतात जरी प्रथम क्रमांक नसला तरी दारिद्र्य निर्मूलनात बरीच प्रगती केलेली दिसते. मात्र महाराष्ट्राच्या प्रगतीचा मानव विकास निर्देशांकाच्या (माविनि) अहवालातुसार विचार केल्यास ती फारशी लक्षणीय आढळत नाही. ‘माविनि’ हा एक संमिश्र निर्देशांक आहे जो आरोग्य, शिक्षण व उत्पन्न विचारात घेते. ‘न्योबल डेला लॅंबचा माविनि क्रमवारीप्रमाणे महाराष्ट्राचा समावेश ‘मध्यम मानव विकास गटा’ मध्ये करण्यात आला आहे. २०२२ साठी राज्याचे ‘माविनि’ मूल्य ०.६४४ अनुमानित केले आहे. तर संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रमाच्या (‘यूनडीपी’च्या) अहवालानुसार महाराष्ट्राचे २०१९ साठी ‘माविनि’ मूल्य ०.७०१ अनुमानित करण्यात आले आहे. (हा फरक माविनिच्या गणन पद्धतीतील तफावतीमुळे असू शकतो.) भोपाळच्या ‘एमएलसी फाऊंडेशन’मधील आलोकर्जन चौरसिया यांनी भारतातील जिल्ह्यांसाठी केलेल्या ‘माविनि’ अनुमानानुसार महाराष्ट्रातील ‘माविनि’ची जिल्हा-अंतर्गत विषमता कमीत कमी असलेला केवळ एक जिल्हा असून, १९ जिल्हे मध्यम स्वरूपाची ‘माविनि’-विषमता तर १४ जिल्हे तीव्र स्वरूपाची ‘माविनि’-विषमता दर्शवितात. अतिविषमता दर्शविणारे केवळ दोन जिल्हे महाराष्ट्रात आहेत. त्यांनी अवलंबिलेल्या संशोधन पद्धतीनुसार महाराष्ट्रातील ‘माविनि’च्या क्रमवारीत मुंबई २१ व्या (तुलनेने उच्च) क्रमांकावर, तर नंदुरबार जिल्हा ५६२ व्या क्रमांकावर आहे. आपल्या राज्यात बहुआयामी दारिद्र्याचे प्रमाण कमी झाले, तरी जिल्हाअंतर्गत माविनि विषमता दूर करण्याचे मोठे आव्हान शासनसमोर आहे. नवनिर्वाचित शासनसमोर प्रादेशिक विकासातील व दारिद्र्य निर्मूलनातील विषमता हेही मोठे आव्हान आहेच. आकड्यांचा योग्य विचार याहीबाबत करावा लागेल. उदा. ‘‘२०१४-१५ ते २०१९-२१ दरम्यान विदर्भातील बहुआयामी दारिद्र्यातील लोकसंख्या (शिरगणतीनुसार बहुआयामी दारिद्र्य) १९,१४,८०६ ने कमी झाली; यात नागपूर विभागातील ८,८५,२०४ ; तर अमरावती विभागातील १०,२९,६०२ इतक्या लोकसंख्येचे दारिद्र्यनिर्मूलन झाले. ’’ असे हे अनुमान आंतरराष्ट्रीय लोकसंख्या विज्ञान संस्थेने केलेल्या लोकसंख्या प्रेक्षणाच्या अंदाजानुसार व निती आयोगाच्या अहवालावर बेतता येऊ शकते. पण त्याचवेळी ‘बहुआयामी दारिद्र्य निर्देशांका’चे राज्यपातळीवर तसेच विदर्भ स्तरावरील मूल्याचे पृथक्करण केल्यास ‘शिरगणतीनुसार बहुआयामी दारिद्र्या’ त जरी लक्षणीय घट झालेली आढळली तरी दारिद्र्याच्या तीव्रतेमध्ये (इन्टेन्सिटी) फारसा ऱ्हास झालेला आढळत नाही. दारिद्र्याचे चटके जोपर्यंत कमी होत नाहीत तोपर्यंत दारिद्र्य निर्मूलनाचे उद्दिष्ट शाश्वत विकास ध्येयाच्या (एसडीजी) कालमर्यादितपूर्वीच पूर्ण करण्याचा फाजील आत्मविश्वास बाळगू नये. विदर्भामध्येही वाशिम, गडचिरोली, यवतमाळ येथे बहुआयामी दारिद्र्याचे विशेषत्वाने केंद्रीकरण झालेले आहे. जिल्हाअंतर्गत दारिद्र्यातील विषमता व विकासाच्या अभिसरणातली विषमता दूर करण्याच्या उपाययोजनांचा अभाव ही एक चिंताजनक बाब असून त्यातून निर्माण होणाऱ्या समस्यांचे आव्हान नवीन नेतृत्वास पेल्यावे लागेल. बहुआयामी दारिद्र्य निर्देशांकात समाविष्ट असलेल्या परिमाणांचा विचार केल्यास विशेषतः पोषण, आरोग्य, गुणवत्तापूर्ण जीवनाचा दर्जा, शिक्षण इत्यादी परिमाणांशी संलग्नित असलेल्या विविध घटकांची जिल्हा व गावपातळीपर्यंत असलेली अपुरी उपलब्धता लक्षात येते. याचा धोरणकर्त्यांनी आढावा घेऊन उपाययोजनांकडे लक्ष केंद्रित करणे अपरिहार्य आहे.

वसई विरार शहर महानगरपालिका

प्रभाग समिती (बी) विरार पूर्व

मुख्य कार्यालय - विरार, दुरध्वनी - ९५२५०-२४०२१७९/२४०३४४२/२४०२५६३

जावक क्र. वविशम /क/३२/२०२४-२५ दिनांक - १०/०१/२०२५ जाहिर नोटीस					
महाराष्ट्र मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम ४६९ अन्वये जाहिर नोटीस खालील मालमत्तेच्या हस्तांतरण संबंधाने वसई विरार शहर महानगरपालिका प्रभाग समिती बी कार्यालय नालासोपारा येथे प्राप्त झालेल्या मालमत्ता धारकाच्या प्रकरण परत्वे नोटीसीनुसार सदर हस्तांतरण संदर्भात कोणत्याही हितसंबंधाने हरकत अगर आक्षेप असल्यास ही नोटीस प्रसिध्द झाल्यापासून ७ दिवसांच्या आत हितसंबंधाच्या व हरकतीच्या लेखी पुराव्यासह वसई विरार शहर महानगरपालिका प्रभाग समिती बी कार्यालय विभागीय कार्यालय विरार येथे लेखी स्वरुपात हरकत नोंदवावी अन्यतः कर वसुलीच्या सोयीसाठी सदर हस्तांतरण करून महानगरपालिका दप्तर या बाबतची नोंद घेतली जाईल.					
अ.क्र.	दिनांक	अनुसुचित दोन / तीन मधील नोटिसीची मालमत्ता क्र.	वॉर्ड क्र.	ज्याच्या नावे मालमत्ता आहे त्याचे म्हणजे मालमत्ता विकणा- याचे नाव किंवा अभिहस्तांकन कर्त्याचे नाव	खरेदीदाराचे किंवा अभिहस्तांकन नाव
1	20/12/24	1574/12	06	गणेश लक्ष्मण पोवार	प्रशांत किशन माळी / दिपाली प्रशांत माळी
2	20/12/24	2111/39	06	विजया विश्वास चव्हाण	प्रणिता पंढरीनाथ आंबेरकर
3	20/12/24	677/26	06	कृष्णा काशीनाथ मांजरेकर	समीक्षा संदिप शिरवडकर
4	20/12/24	2245/121	06	विनोद आत्माराम जाधव	वेदिका विनोद जाधव
5	20/12/24	1952/43	06	दिनेश शांताराम घाडी	अक्षय श्रीधर चव्हाण
6	20/12/24	1844/34	06	प्रविण तुकाराम पाटील	मिलिंद मारुती नावळे / वैशाली मारुती नावळे
7	20/12/24	1396/14	06	नथुराम तु. खराडे	स्वाती आशिष फुटक
8	20/12/24	2277/8	06	पवन जगन्नाथ जाधव	पुजा विजय बोरें
9	20/12/24	2001/6	06	अजित शंकर अहिरे	भूषण राजेश तानवडे
10	20/12/24	791/5	06	दिप्ती सुर्वे	मितेश दिनकर तांडेल
11	20/12/24	1703/34	06	राजेश सुरेश घाग	अनंत दिनकर राणे / मनीषा दिनकर राणे
12	20/12/24	2147/3	06	किरण प्रमोद राणे	संदिप प्रमोद राणे
13	20/12/24	1651/6	06	संगीता संजय कदम	अभिषेक संजय कदम
14	20/12/24	1583/403	06	सुरेखा हनुमंत पवार	समाधान हर्षराज खेरे
15	20/12/24	1113/24	06	विजय काशीराम बाणे	प्रतिक लक्ष्मण शेलार / निर्मला लक्ष्मण शेलार
16	20/12/24	1807/21	06	बबन शिवराम बावरडेकर	दत्ताराम तुकाराम रहाटे
17	20/12/24	941/17	06	रामु धनजी थोरात	राजेश्री राजाराम सावंत / राजाराम धोंडू सावंत
18	20/12/24	812/25	06	शंकर बाळू मोरे	अल्पेश शंकर मोरे / गणेश शंकर मोरे
19	20/12/24	1801/32	06	गणपती गुड्डू सुतार	संजय श्रीधर तोरस्कर / श्रध्दा संजय तोरस्कर
20	20/12/24	1630/33	06	शांता भिमा पुजारी	विनोद भालचंद्र तांबे

सही/-

प्र. सहा. आयुक्त

प्रभाग समिती (बी) विरार पूर्व

वसई-विरार शहर महानगरपालिका

